

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 27.02.1989, sp. zn. 5 Tz 4/89, ECLI:CZ:NS:1989:5.TZ.4.1989.1

Číslo: 53/1990

Právní věta: Súd nemôže žiadnym spôsobom zasahovať do práva prokurátora ako verejného žalobcu. Nemôže postupom podľa § 188 odst. 1 písm. f) Tr. por. nútiť prokurátora, aby podal obžalobu na ďalšie osoby.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 27.02.1989

Spisová značka: 5 Tz 4/89

Číslo rozhodnutí: 53

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Zásada obžalovací

Předpisy: 141/1961 Sb. § 188 odst. 1 písm. f

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 53

Súd nemôže žiadnym spôsobom zasahovať do práva prokurátora ako verejného žalobcu. Nemôže postupom podľa § 188 odst. 1 písm. f) Tr. por. nútiť prokurátora, aby podal obžalobu na ďalšie osoby.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 27. 2. 1989 sp. zn. [5 Tz 4/89](#))

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona podanej generálnym prokurátorom SSR Najvyšší súd SSR vyslovil, že právoplatným uznesením Okresného súdu v Žiline z 8. 6. 1988 sp. zn. 3 T 362/88 bol porušený zákon v ustanovení § 188 odst. 1 písm. f) Tr. por. v prospech obvinených. Napadnuté uznesenie zrušil a Okresnému súdu v Žiline prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Okresný prokurátor pre Prahu - západ podal 2. marca 1988 na Okresnom súde Praha - západ obžalobu na obvinených G. F. a J. T. pre trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. c) Tr. zák. a trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák. a na obvinených J. T., J. K. a J. M. pre trestný čin porušovania povinnosti pri nakladaní s finančnými a hmotnými prostriedkami podľa § 127

odst. 2, odst. 3 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že obvinení G. F. a J. T. spoločne

I. 1) v dobe od 16. marca do 20. septembra 1985 v obci Úhonice, okr. Praha – západ, obvinený J. T. ako vedúci referent investičnej výstavby závodu O6 ČSSS Praha – západ a obvinený G. F. ako robotník uvedeného závodu v súvislosti s výstavbou veľkokapacitného kravína Úhonice úmyselne nesprávne vyplňovali výkazy práce pracovníkov zo Slovenskej socialistickej republiky, ktorí vykonávali práce v rámci vedľajšieho pracovného pomeru v 14-denných turnusoch tým spôsobom, že vykazovali väčší počet odpracovaných dní a na základe takto spracovaných výkazov bola týmto pracovníkom neoprávnene vyplatená suma 55 477,- Kčs, pričom z tejto sumy si obaja obvinení pri výplate miezd po vzájomnej dohode medzi sebou a pracovníkmi zo SSR ponechali pre vlastnú potrebu najmenej 23 700,- Kčs, takže následkom ich konania vznikla Štátnemu statku Praha – západ, n. p. Jeneč, škoda 55 477,- Kčs;

2) v dobe od 19. júla do 4. augusta 1985 po predchádzajúcej dohode ôsmich pracovníkov Štátneho statku Praha – západ, ktorí tu pracovali vo vedľajšom pracovnom pomere, neoprávnene poslali na prácu pri výstavbe rodinného domu svedka P. v Prahe 4, pričom títo pracovníci boli v uvedenej dobe odmeňovaní zo mzdových prostriedkov Štátneho statku Praha – západ, lebo obvinení im vykazovali odpracované smeny, čím vznikla tejto organizácii škoda v sume 7268,34 Kčs. Za vykonané práce na stavbe rodinného domu obdržal obvinený G. F. od P. J. sumu 12 300,- Kčs, z ktorej polovicu dal obvinenému J. T. a obaja takto získané prostriedky použili pre vlastnú potrebu.

II. Obvinený J. T., J. K. a J. M. spoločne v dobe od marca do konca septembra 1985 v obci Jeneč, okres Praha – západ, obvinený J. T. ako vedúci referent investičnej výstavby závodu O6 ČSSS Praha – západ, obvinený J. M. vo funkcii vedúceho tohto závodu a obvinená J. K. vo funkcii ekonómky prevádzkovej jednotky v rozpore s Výnosom MZVŽ ČSR č. j. 2630/81-223 z 30. novembra 1981 v znení Výnosu MS VŽ ČSR č. j. 1166/85-224 z 12. júna 1985, Smernicou FMPSv ČSSR č. j. 313-1674/80-7210 z 30. januára 1981 a Smernicou riaditeľa ČSSS Praha – západ z marca 1983 v znení doplnku z 29. marca 1983 v úmysle zabezpečiť výstavbu Veľkokapacitného kravína v Úhonicach neoprávnene zvýhodňovali pracovníkov zo SSR, ktorí tu pracovali na základe dohôd o vedľajšom pracovnom pomere, tým spôsobom, že im určili vyššiu časovú mzdu a jej doplnkovej zložky než pripúšťajú uvedené predpisy, následkom čoho bolo týmto pracovníkom za toto obdobie neoprávnene vyplatené navyše 117 643,- Kčs na škodu n. p. ČSSS Praha – západ so sídlom v Jenči.

Na návrh Okresného súdu Praha – západ a so súhlasom Najvyššieho súdu ČSR rozhodol Najvyšší súd ČSSR uznesením z 7. apríla 1988, sp. zn. 1 Ntdf 19/88 podľa § 25 Tr. por. tak, že predmetná vec sa odníma Okresnému súdu Praha – západ a prikazuje sa na prejednanie a rozhodnutie Okresného súdu v Žiline.

Okresný súd v Žiline uznesením z 8. júna 1988, sp. zn. 3 T 362/88 podľa § 188 odst. 1 písm. f) Tr. por. vrátil vec okresnému prokurátorovi na došetrenie. Tento postup odôvodnil tým, že nebola zachovaná totožnosť prvého skutku, keďže nebola podaná obžaloba aj na J. V., ktorý poberal na meno svojho otca odmenu za nábor brigádnikov, vykazovaných v účtovných dokladoch ako odmena za prácu, čím bezpracne získal 9797,- Kčs.

Okrem toho požaduje, aby orgány prípravného konania pribrali znalca z odboru ekonómie, ktorý by s prihliadnutým na jednotlivé svedecké výpovede vyčíslil presnú výšku spôsobenej škody.

Ďalej súd prvého stupňa vyslovil, že na obvineného G. F. treba vyžiadať odborné vyjadrenie, či požívanie alkoholu je u tohto obvineného chorobnej povahy. Okresnému prokurátorovi nariaďuje preskúmať tiež formu zavinenia u obvinenej J. K., pretože doposiaľ vykonané dôkazy nenasvedčujú, že by právna kvalifikácia jej konania bola správna.

Uznesenie okresného súdu o vrátení veci na došetrenie nadobudlo právoplatnosť 8. augusta 1988.

Generálny prokurátor SSR podal proti tomuto uzneseniu v šesťmesačnej lehote uvedenej v § 272 Tr. por. sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech všetkých štyroch obvinených. Poukázal v nej na nesprávne úvahy okresného súdu, pretože okolnosť, že J. V. nebol v tejto trestnej veci stíhaný, nie je dôvodom na vrátenie veci prokurátorovi na došetrenie, nakoľko nejde o chybu prípravného konania a trestná činnosť hlavných páchatelov je náležite vyšetrená. Za nedôvodnú považuje aj požiadavku súdu na pribratie znalca z odboru ekonomiky. Výška škody uvedená v obžalobe vychádza z výsledku revízie vykonanej okresnou poľnohospodárskou správou a generálny prokurátor SSR má za to, že je objektívna a správna. Dôkazy zadovážané v prípravnom konaní nepotvrdzujú odôvodnenosť vyžiadania odborného lekárskeho vyjadrenie alkohológa na obvineného G. R., ako sa toho domáha okresný súd. Namietanú formu zavinenia u obvinenej J. K. môže súd posúdiť až po vykonaní dôkazov na hlavnom pojednávaní.

Generálny prokurátor SSR preto navrhol, aby Najvyšší súd SSR vyslovil, že uznesením Okresného súdu v Žiline z 8. júna 1988 sp. zn. 3 T 362/88 bol porušený zákon v ustanovení § 188 odst. 1 písm. f) Tr. por. v prospech obvinených J. M., J. T., G. F. a J. K.; aby napadnuté uznesenie zrušil a Okresnému súdu v Žiline prikázal o veci znovu konať a rozhodnúť.

Najvyšší súd SSR preskúmal na podklade sťažnosti pre porušenie zákona podľa § 267 odst. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že zákon bol porušený v prospech všetkých štyroch obvinených.

Podľa § 188 odst. 1 písm. f) Tr. por. po predbežnom prejednaní obžaloby súd vráti vec prokurátorovi na došetrenie, ak je to potrebné na odstránenie chýb prípravného konania alebo na náležité objasnenie veci. Uvedeným zákonným ustanovením sa okresný súd dôsledne neriadil.

Tvrdenie okresného súdu, že v danom prípade nie je zachovaná totožnosť prvého skutku, lebo okresný prokurátor nepodal obžalobu aj na J. V., je nesprávne a pri takomto výklade totožnosti skutku nie je dôvod pre vrátenie veci na došetrenie. Okresný prokurátor podal obžalobu na štyroch obvinených pre konkrétne uvedené skutky. Obžalobu podal proti osobám presne v nej označeným v súlade so zásadou, že obžaloba môže byť podaná len pre skutky, pre ktoré sa vznieslo, resp. oznámilo obvinenie a len tieto skutky sú predmetom ďalšieho procesného štádia – súdneho konania. Pri skutkoch, pre ktoré sa vznieslo, či oznámilo obvinenie, sú uvedené v obžalobe a o ktorých rozhoduje súd, môže dôjsť v jednotlivých štádiách konania k zmene niektorých skutočností, ale ak má byť zachovaná ich totožnosť (t. j. že sa koná o tých istých skutkoch), nesmie sa zmeniť ich podstata spočívajúca v konaní alebo v následku. Pri skúmaní, či je zachovaná totožnosť skutku, sa teda súd nezaoberá otázkou, ktoré ďalšie osoby okrem tých, na ktoré podal prokurátor obžalobu, by mali byť stíhané pre žalovaný skutok, ako sa mylne domnieva okresný súd. Neprípustnosť trestného stíhania proti určitej osobe pre konkrétny skutok sa viaže na právoplatné skončenie trestného stíhania proti tejto osobe pre ten istý skutok [§ 11 odst. 1 písm. f) Tr. por.]. Trestné stíhanie J. V. samostatne nie je teda vylúčené. Súd nemôže žiadnym spôsobom zasahovať do práva prokurátora ako verejného žalobcu. Nemôže postupom podľa § 188 odst. 1 písm. f) Tr. por. nútiť prokurátora, aby podal obžalobu na ďalšie osoby.

Ďalej sa Najvyšší súd SR zaoberal ostatnými požiadavkami na došetrenie veci a vysvetlil, prečo ich pokladá za neodôvodnené.